

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/349/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214200505
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4214200505.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušnír, advokát a konateľ, proti žalovanému: U. S., nar. XX. XX. XXXX, trvalý pobyt L. ul. K. o zaplatenie 5 610,22 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 06. júna 2017 č.k. 6C/184/2014-112, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorým sa domáhal zaviazania žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5 610,22 eura s príslušenstvom a náhradu trov konania z titulu nesplateného úveru, poskytnutého právnym predchodcom žalobcu, Slovenskou sporiteľňou, a.s., na základe zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXX dňa 09. 07. 2007.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že žalovaný (dlžník) a Slovenská sporiteľňa a.s. (veriteľ), dňa 09. 07. 2007 uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol žalovanému úver v sume 150 000 Sk. Tento úver sa žalovaný zaviazal veriteľovi vrátiť v 120 mesačných splátkach po 2195 Sk. Dňa 15. 12. 2011 žalobkyňa ako postupca uzatvorila zmluvu o postúpení (aj) spornej pohľadávky so Slovenskou sporiteľňou, a.s.. Listom zo dňa 24. 01. 2012 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť sporného úveru (list bol podaný na poštovú prepravu dňa 25. 01. 2012).

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 7 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách, v znení účinnom ku dňu 15. 12. 2011 (ďalej len „zákon o bankách“).

1.3. Konštatoval, že v prejednávanej veci ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, preto v rámci súdnej ochrany spotrebiteľa môže vykonať aj iné dokazovanie, nielen v rozsahu navrhnutom stranami sporu. Súd skúmal aktívnu legitimáciu žalobcu v tomto spore, teda skúmal, či právo uplatnené v tomto konaní žalobkyňa nadobudla v súlade so zákonom, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, zo dňa 15. 12. 2011. Žalobca, ktorý nie je bankou, v tomto konaní sa domáha plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy dôvodiac, že sporné právo nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Z dokazovania vyplynulo, že pôvodný veriteľ (banka), nezosplatnil celý úver pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok. Žalobca nepreukázal, či a kedy mu Národná banka Slovenska udelila povolenie na poskytovanie a správu nezosplatených úverov.

1.4. V rámci prieskumnej činnosti dospel k záveru, že absentuje aktívna vecná legitímácia žalobkyne, keďže zmluvu o postúpení pohľadávok súd považuje za neplatnú z dôvodu, že bez povolenia NBS na poskytovanie a správu nezosplatených úverov žalobkyni nemohol byť postúpený tzv. živý úver, keďže nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie. Zároveň teda ani nemôže vyhlásovať ich mimoriadnu splatnosť, keďže nemá oprávnenie na ich poskytovanie. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobcom súd prvej inštancie vyhodnotil ako právne neúčinné.

1.5. Predmetom postúpenia z banky na nebankovú obchodnú spoločnosť môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti. Zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve svojho klienta na úhradu peňažného záväzku, s ktorým bol v omeškaní nepretržite 90 dní. Žalobca nepreukázal, že jej právny predchodca, vyzval žalovaného na úhradu dlhu po tom, ako bol 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním podľa prvej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nepreukázal ani to, že na ňu boli postúpené len splatné splátky úveru. Treba dodať, že právny predchodca žalobcu je oprávnený postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, ale to by musel úverový vzťah ukončiť (vyhlásiť mimoriadnu splatnosť) a následne v súlade so zákonom môže postúpiť aj osobe, ktorá nie je bankou.

1.6. Na základe vyššie uvedených skutočností, súd pre absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.7. Záverom dodal, že predmetom tohto konania je záväzkový vzťah, ktorého predmetom je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností, je regulovaný aj osobitnou právnou úpravou vyplývajúcou zo zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zákona o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách). Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách v podstate poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru, lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku.

1.8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 CSP a v konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože zo spisu nevyplýva, že by žalovanému týmto konaním vznikli akékoľvek trovy.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca namietajúc nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Žalobca považuje za nesporné, že peňažný záväzok žalovaného vznikol už splnením záväzku postupcu, t.j. peňažný záväzok žalovaného vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho záväzku a závisí od vôle veriteľa. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku zo zmluvy o úvere predstavuje zostatok dlhu žalovaného, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaného, t.j. Takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ani zo samotného znenia ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Ak by zákonodarca v predmetnom ustanovení mienil upraviť oprávnenie banky postúpiť na inú osobu len peňažný záväzok, ktorý je už splatný, potom by druhá veta tohto ustanovenia bola v praxi neaplikovateľná a nadbytočná, nakoľko v prípade, ak by dlžník pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva, tak by už banka nemala čo postupovať. Poukázal na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 01. 2017 sp.zn. 16Co/73/2016, 15Co 511/2015, Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co 228/2016 z 30. 06. 2016. Predmetné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá banke podmienky, ktoré je zo strany banky potrebné splniť, aby sa banka voči klientovi nedopustila porušenia bankového tajomstva. Žalovaný v danej veci bol v nepretržitom omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol postupcom pred postúpením pohľadávky opakovane vyzvaný

na úhradu omeškaných splátok. Tieto skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté a preto podľa § 151 ods. 1 CSP ich bolo potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Na základe týchto skutočností je potrebné prijať záver, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

2.1. Postúpením pohľadávky sa stal žalobca veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je podľa § 488 Občianskeho zákonníka právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie svojej pohľadávky. Na základe tohto považuje žalobca za nesporné, že spolu s postúpenou pohľadávkou na neho prešli všetky práva s touto pohľadávkou spojené, teda aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 05. 2015, sp.zn. 8Co/163/2015, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. 04. 2014 sp.zn. 19C 34/2012.

2.2. Ďalej žalobca poukázal v súvislosti s platným postúpením pohľadávky tiež na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého „klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky“ s tým, že podľa § 89 ods. 1 zákona o bankách banka si svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Keďže toto ustanovenie pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovenie zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v bode 19.16 všeobecných obchodných podmienok. V tejto súvislosti poukázal na uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/76/2016, 9Co/145/2015, 19Co/2/2016.

2.3. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd mal povinnosť z tohto oznámenia vychádzať. Poukázal na rozhodnutie rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 11. 06. 2003 sp.zn. 4Obo 210/01. Zastáva názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Toto ustanovenie je systematicky zaradené do úpravy bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Prípadné porušenie povinnosti vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanému v prvom rade, ale administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 zákona o bankách. Poukázal na názor doc. JUDr. D. T., Z., LL.M, publikovanom v časopise S. právo č. 1/2015, podľa ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva.

2.4. Ďalej upriamil pozornosť súdu na skutočnosť, že žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávky bol v omeškaní po dobu 1169 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovaného v prvom rade so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k dikcii ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, s poukazom na to, že omeškanie žalovaného v prvom rade trvalo nepochybne viac ako rok, je toho názoru, že právny predchodca žalobcu by konal v súlade s týmto ustanovením aj v prípade, ak by písomnú výzvu žalovanému v prvom rade nezasielal. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/223/2015, spzn. 19Co/2/2016.

2.5. Žalobca zastáva na základe vyššie uvedených skutočností názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok, spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu, predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Touto zmluvou preukázal i splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

2.6. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie, resp. aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobcu podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení §

219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a preto napadnutý rozsudok vo veci samej, ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Predmetom konania v danej veci bola žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 5610,22 eura s úrokom z omeškania z titulu nesplateného úveru, poskytnutého žalovanému právny predchodcom žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe zmluvy o poskytnutí úveru, uzavretej dňa 09. 07. 2007. Na základe tejto zmluvy poskytol veriteľ dlžníkovi úver vo výške 150 000 Sk, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 2195 Sk, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 11,75% ročne, ročná percentuálna miera nákladov predstavovala výšku 13,98%.

10.1. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu a nesplnenia podmienok pre postúpenie pohľadávky pôvodného veriteľa na žalobcu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

10.2. Žalobca sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, rozsudok napadol odvolaním, dôvodiac, že podmienky na postúpenie pohľadávky boli podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnené, pričom súd vôbec na toto ustanovenie nemal prihliadať.

8. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcom, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, podľa § 379 CSP, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne, tak po právnej, ako aj skutkovej stránke, odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

9. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, odvolací súd iba dodáva nasledovné dôvody:

10.1. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky, alebo pobočky zahraničnej banky, jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke

zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

10.2. Zákon o bankách upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou).

10.3. Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nespliatných pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou).

10.4. Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Týmto ustanovením zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku iba na vybrané subjekty, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali nesplatený úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá podľa zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska.

10.5. Postúpenie pohľadávok je upravené v ustanoveniach § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť, okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom, ako postupcom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom, ako postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banky nie je možné postúpiť tretej osobe, pretože tomu bráni už citované ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej následné postúpenie inému subjektu je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Pokiaľ v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky), sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v

prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

10.6. Z vyššie uvedených dôvodov potom vyplýva, že na rozpor postúpenia pohľadávky banky voči spotrebiteľovi, s ustanovením § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z týchto skutočností vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, (uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách), bol žalobca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku, minimálne 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

11. V zmysle § 120 ods. 1 OSP, platného a účinného v čase rozhodnutia súdom prvej inštancie, účastníci boli povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

12. V danom prípade, zo zisteného skutkového stavu, bolo zrejmé, že žalobca nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená (15. 12. 2011), boli vyššie uvedené podmienky postúpenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, splnené. Možno síce považovať za preukázanú podmienku 90-dňového omeškania, nebolo však preukázané, že by bol žalovaný aj písomne (podľa § 92 ods. 8 cit. zákona), vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Predloženie oznámenia o postúpení pohľadávky (spolu s podacím hárkom), nie je preukázaním takejto výzvy. Odvolací súd je toho názoru, že nedoručenie takejto výzvy, je porušením povinnosti v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca tak nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu, spôsobilá na postúpenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto sa odvolací súd stotožnil s výrokom napadnutého rozsudku, ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol, avšak nie z dôvodu premlčania nároku žalobcu, ale z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na uplatnenie tohto nároku.

13. Odvolací súd sa preto nestotožnil s námietkou žalobcu v podanom vyjadrení na výzvu odvolacieho súdu, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobkyne ako postupníka pohľadávky, keďže jeho účelom bola podľa názoru žalobkyne úprava výnimiek z bankového tajomstva. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Akceptujúc odvolaciu argumentáciu žalobcu, spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou, by sa ocitli v zmluvnom vzťahu, s iným, a to nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Banka nepochybne má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je ale nevyhnutné, aby postupovala v súlade so zákonom, vrátane ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014).

14. Odvolací súd bol preto v danej veci nielen oprávnený, ale aj povinný, zaoberať sa aplikáciou ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách na daný prípad, keďže spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca nepredložil listinné dôkazy, preukazujúce opodstatnenosť a oprávnenosť postúpenia predmetnej pohľadávky, t.j. nepredložil výzvu pôvodného veriteľa adresovanú žalovanému na zaplatenie dlžnej sumy. Taktiež žalobca nepredložil súdu dôkaz o tom, že pohľadávka pôvodného veriteľa voči žalovanému, ku dňu postúpenia, bola splatná. Žalobca nepreukázal skutočnosť, že pôvodný veriteľ

vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru po tom, ako sa žalovaný dostal do omeškania s jeho plnením, teda je potrebné konštatovať, že v danej veci nedošlo k mimoriadnej splatnosti úveru zo strany pôvodného veriteľa (konečná splatnosť úveru bola dohodnutá až dňom 20. 06. 2017). Následné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru po postúpení pohľadávky, už súčasným veriteľom, je za danej situácie, pre konštatovanie správnosti postúpenia pohľadávky, bezpredmetné. Na základe týchto dôvodov je odvolací súd nútený konštatovať, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení v tom smere, že žalovaný bol písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku z predmetnej zmluvy pred postúpením pohľadávky (ktorej cieľom je, ako je vyššie uvedené, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu) a že predmetná pohľadávka sa stala splatnou pred jej postúpením. Listinný dôkaz predložený žalobcom, obsahujúci oznámenie právnej predchodkyne žalobkyne o postúpení pohľadávky žalobkyni (vyhotovené po uzavretí zmluvy o postúpení pohľadávky), nepredstavuje jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi, obsahujúci písomnú výzvu na zaplatenie dlhu pred postúpením a preto nie je spôsobilý nahradiť túto zákonom stanovenú podmienku. Ďalšie rozhodnutia označené žalobcom v podanom písomnom vyjadrení, v citovaných častiach, neobsahujú argumentáciu týkajúcu sa výkladu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

15. Za situácie, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie si nesplnil dôkaznú povinnosť a ani odvolaciemu súdu nepredložil výzvu pôvodného veriteľa adresovanú žalovanému, z ktorej by vyplývalo, že je v omeškaní viac ako 90 dní so splátkou úveru a ktorá by obsahovala výzvu na zaplatenie dlžnej sumy, odvolací súd konštatuje, že žalobca tým, že nepreukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (výzvu na zaplatenie dlžnej sumy), nebolo možné pohľadávku pôvodného veriteľa postúpiť na žalobcu, z ktorého dôvodu žalobca nie je aktívne legitimovanou stranou sporu na podanie žaloby.

16. Za vyššie uvedenej situácie odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací podľa ustanovení § 396 a § 255 ods. 1 CSP, úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. O výške trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).